

MAGYAR KURIR.

Indult Bétsből, Redden, Júnus' 19-dikén, 1852.

Frantzia Ország.

A' Frantzia Oppositio nyilatkoztatásának bérekesztése.

Frantzia Orzágnak a' külső Nemzetekkel való egybeköttetéséről éppen úgy gondolkottunk mi most, mint 1789-ben. A' ditsvágý vagy hódoltatás kedvéért folytatandó háborút mi éppen nem kívántuk, — tsak azt akartuk, hogy Frantzia Ország minden idegen hatalomtól tökéletes függetlenségben legyen. A' szégyen miatt elpirúlva, nem egyszer hallottuk az Igazgatószék Agenseinek ezen nyilatkoztatását: „ők félnek, hogy ez (vagy amaz) dolog az idegen kabineteknek nem fog tetszeni.“ — a' mi tzelunk a' volt, hogy Frantzia Ország az afféle lealatsonyító befolyásoktól mindenkor szabad legyen. Mi a' külső nemzetek boldogságát és szabadságát szüntelen óhajtottuk, de úgy azokat institutióink alá vetni szándékunk soha sem volt. Azon Orzáglóhatalomnak, mellyet a' Szent Szövetség ültete vissza thrónusunkba, azon Orzágló hatalomnak — mondom — megbukása után, az Igazgatószéknek szükségesképpen szemmel kellett tartani a' külső hatalmasságok minden mozdulásait. Ennek azt nem kelle vala különösen meg engedni, hogy azok hatalmokat terjeszszék és öregbítsék. Ezt, az (Igazgatószék) önnön ma-

ga megesmerte akkor, midőn Frantzia Ország előtt nyilván kijelentette; hogy ő Olasz Orzágot Ausztria, a' Lengyel nemzetséget pedig Orosz Ország ellen óltalmazni fogja. Es ezen forma szerént tett ígérete, Frantzia Orzágnak pedig hajdani 's jelen Interesséje ellenére is által adta az, Olasz Orzágot Ausztriának, és megengedte, hogy elveszzen Lengyel Ország — az a' Lengyel Ország, mellyet mi segíthettünk volna, akár mint tüzeltek is némellyek a' beszélők közül ellenünk, — az a' Lengyel Ország — a' mellyet mi kötelelségből tartoztunk volna megszabadítani. Nem igaz az, hogy egy, az akkori környüállásokhoz alkalmaztatott beszédnek háború lett volna következése, sőt inkább tsak egyedül a' lett volna a' hékességet megtartó eszköz. Egyszóval a' Frantzia Ország függetlenségével és méltóságával öszvekött békesség, — a' szabadsággal járó rend, — a' Juliusi revolutió- a' Nemzetiség- az Igazság- Rend- a' ditsósség- a' magamérséklés- a' szabadság és a' közönséges palérozódás ditső tzeljai és pompás gondolati eránt való tántoríthatatlan hűség, ezek voltak és ezek lesznek nékünk politikai vallástételeink mind öröklé. Távol legyen, hogy mi a' velünk ellenkező értelemben lévőket indulatoskodásáikban és rágalmazásáikban kö-

vetni akarnánk, de tsakugyan mondják meg nekünk azok a' 15-dik Martziusi emberek, ha valyon telyesítettek e' tsak egyet is ígéreteik közzül. A' Thronus körülnekik kellett volna egyesíteni a' különböző vélekedéseket, de nem — ökazt nem tselekedték, hanem inkább meghasonlást szerezvén, külön szakaszták azon nemes Férjfiakat, kiket a' szabadság-szeretete és a' hazaveszedelmeinek esmérése egymáshoz közelebb vitt vala. Nekik kellett volna a' Revolútiót megerősíteni, — és a' legvitézebb s a' legengedelmesebb városok nemzetigárdája elosztatása által éppen ők törték el ennek legtermészetesebb gyámolát. Nekik kellett volna a' sajtók szabadságát, melly Frantzia Országot megszabadítá, pártfogások alá venni, és azt külfölbfele rendelkezéseik, s a' birságok által tulajdon magok nyomták el. Ha valaki, ők tudták azt, hogy a' Pairek örökségét a' Nemzetnek és a' Kamarának véghetetlen nagy része kívánta el törteni, mégis ők tsúfolták a' Nemzet és Kamara akaratját ábrándozásnak és bolondságnak. — Az ő szájokból származott az a' nyilatkoztatás, hogy ők a' törvénynek uralkodást szereznek, és tsak egy törvénysints, mellynek nyakát ki nem tekerték, és a' mellyet meg nem hamisítottak volna. — Ök szeretnék lábokat a' Kamarában vetni, s annak javallatheli jussát még is semmivé teszik. — Ök akarnák a' vendégszeretés által azon adósságot lefizetni, mellyel Frantzia Ország a' Lengyel, Olasz, és Spanyol földről kibúdosott jó hazafjaknak tartozik, és ezen vendégszeretést ők motskolták be a' leggyalázatosabb feltételekkel. Ök tették nekünk azt az ígéretet, hogy mi hazánk földjén bátorságban fogunk lenni, és a' lázzadások, a' nép és a' tisztiszékek közt való tüzes ellenkezés, s

a' letett Országlószék követőinek mindég vakmerőbb támadásaik által szünet nélkül háborgattatik. Ök hirdetéki ki köztünk azt, hogy katonáikat, minden hatalmasságok lefogiák fegyverkeztetni, és a' diplomazia szövevényeibe annyira beburkoltak minket, hogy ők ezen bajos állapotnak, a' melly nem háború ugyan, de nem is békeség, melly kereskedésinket, művészi szorgalmunkat egészen hasra ejti, magok sem tudnak nevet adni. Utóljára, ugyan mitsoda karban hadja két esztendei tapasztalás után a' tsaknem törvényesség (Quasilegitimitás) systemája Frantzia Országot? Kivülről a' Királyok szövetkezése nem nagyobb veszedelemmel fenyegeté most minket mint valaha? Belőlről pedig nem nyilvános polgári háborút folytatunk e'? Azon hadi seregek, mellyek határszéleinket elboríták, amaz öszveesküttársaságok, ama délen és N. nyugoton soha nem szünő vakmerő próbák és nyughatatlanságok nem engedők volnának és a' kormányszék szemeinek linyítására? Vagy talán arra várakozik az, mikor ezt kell mondania: a' meggyéket tűz, a' tartományokat ellenség borítja, a' haza veszedelemben van, — a' midőn mind a' mellett is, hogy Frantzia Orzágnak gyermekeit és kintseit haszon nélkül vesztegeti, a' hazát többé megszabadítani nem képes? Fájdalommal és belső meggyőződésből mondhatjuk, hogy ha ez a' systema tovább tart, úgy a' Júliusi revolútió és Frantzia Ország az ellenség kezében vagynak. A' mi szemeink előtt Restauratió és Revolútió áll. Az a' régi tsata, mellyről azt tartánk, hogy elvégzők, újonnan kezdődik. Vegye gondolóra a' Kormányszék, hogy az a' bizonytalan állás, mellyen az, ez idő szerént van, éppen nem tartós. Az a' kormányszéknek erőt sem a' restauratióra, sem a' revolútióra, melly

nagyon izgatható és bizodalmtalan, nem fog adni. Az 1830-ki Frantzia Ország mint szintén az 1789-ki is, azt hitte, hogy az örökség szerént való királyság, nemzeti institutióktól körül véve a' szabadság alaptételeivel könnyen meg állhat. E' szerént tehát a' Juliusi Kormány-
szék, tsak bizzék, és térjen vissza az ő lételének feltételeire. Az egész világ tudja, mitsoda hatalmat ad a' frantzia Revolutió azoknak, kik annak engednek, — de azt megkívánja, hogy néki az ember minden kifogás és feltétel nélkül adja magát alá. Mi kész szívvel hódolván azon nagy és nemes dolognak, mellyért Frantzia Ország már 40 esztendőök óta hartzol, azt sem bődög, sem bődögtalan állapotjában el nem hagyjuk, életünket mi annak szenteltük és győzedelmében erős hittel hiszünk. Paris Maj. 28-kán 1832. Allier, Bernard, Cabet, Comte, Cormenin, Garnier-Pages, Jolivet, General Lafayette, Lafayette György, Lafitte Jakab, General Laffitte, General Lamarque, (halála óráján) Marchal, Mauguin, Odilon Barrot, Portalis, Traey. 's a' t.

A' Moniteur Jun. 6 kán jelenti: A' belső Minister Gróf Monialivet Jun. 2 kán költ Kerülő levele által, a' N. Nyugoti Megyék Praefectusait közönségesen felszólítja: hogy ha Megyéjekben a' Berry Hrgnére ráakadnak, az útitársaival együtt mindjárt vitessék fogságba, még pedig olyan helyre, mellyet legbátorságosabbnak ítélnék. *)

*) Ezen Kerülőlevél után kovéssel adott parantsolat azt tartja: hogy a' Hrgné ha kézre kerül, addig míg a' processus ellene elkezdődnek, Nanteabo legyen fogsághelyen.

A' Junius 5-ki (már esmeretes) történetel Párisban különböző Ujságok, principiumaikhoz alkalmaztatott különböző észrevételekkel adták elő. A' Courrier Français (egy a' legliberalisabb ujságok között, melly Jun. 6-kán letartóztatódott) ezt mondja: „A' tegnapi történetet ez úttal némelly estveli journalok előadása szerént közöljük olvasóinkkal; hólnap a' Moniteurét fogjuk fel venni, a' nélkül, hogy annak, reánk nézve keserves észrevételeit; legkevésbé is változtatnánk vagy magyaráznánk. Mert sorsunk megváltozott. Három Ujságok (a' Tribune, a' Quotidienne, és a' Courrier de l'Europe) bürői bepetséttettek, még pedig olyan meghagyással, hogy azok többé nem fognak megjelenni. A' National bürójában, annak szerkesztőjének fogságra való vivése végett, fegyveres sereg jelent meg. A' Journal du Commerce a' Courrier Français 's mások le vagynak tartóztatva. Meg lehet, hogy ezen letartóztatást, melly még a' törvény határain belül van, hólnap olyan parantsolat követendi, melly azoknak további megjelenését fogja megtiltani. A' Sajtó többé a' törvény hatalma alatt nintsen. A' Ministerium az ő szomorú győzedelme következéseit szándékozik azzal megéreztetni. Gondoltuk mi azt, hogy es egy lesz azon időszakok között, mellyeket nekünk szükségesképpen meg kelle vala még érnünk. Ez a' pillantat el érkezett. Kétség kívül nem sokára értésünkre fogja adni az Országlószerék, mit szándékozik az ujságok nyomtatásával tselekedni. — A' Temps is ilyen formán panaszkodik a' f. h. 7-kén költ darabjában, mondván: Úgy látszik, hogy soha sem akart az Igazgatószerék kevesebbet tudni a' szabadságról mint most, és hogy annak felette

nagy kedve van magát a' kivételek törvényeihez alkalmaztatni. A' Politzia-biztosok tegnap este pontról pontra hajták végre a' 25 Juliusi Parantsolatot (mellyet 1850 ban X Károly adott). Ma tehát a' revolutio minket rosszabb állapotba helyeztetett, mint a' Censura alatt voltunk.

A' Tempsban Jun. 7-kén e' van: Az Oppositio Képviselei tegnap reggel Laffitte Urnál tartott gyűlésekben elvégezték, hogy a' Tuilleriebe (a' Királyi palotába) Biztosság menjen. Ez Odilon Barrot, Jollivet, Laffitte és Arágó Urakból állott. És a' Királynál Jul. 6-kán delután 4 órakor jelent meg. Némelly követek azt kívánták, hogy a' Mart. 13 ki Systema ellen írásba tett nyilatkoztatás által, még egyszer protestálni kell, valamint ugyan annak, a' legközelébbi lázadásban véghez vitt tselekedetei ellen is. Ezen követek között voltak: Odilon Barrot, Jollivet, Taillandier, Thoret, Barot, Degouvet-Denunques, Bellaigue.

A' France nouvelle azt mondja: hogy azon Deputatiónak, mellyet az Oppositio a' Királyhoz küldött, más tzelja nem volt, mint az, hogy a' Királynak a' lázadásra vett győzedelméhez szerentsét kívánjon, 's egyszersmind, hogy a' történt dolgokon való nagy sajnálkozását jelentené ki. Egy Párisi levél állítása szerint ez a' küldöttség a' Királytól azt kívánta, hogy az, a' Ministeriumot változtassa meg. Ez a' kívánság — úgy mond a' levél szerző — nehezen fog teljesíttetni, annyi fogamatja mindazáltal lesz, hogy a' Kamara rövid időn öszve fog hívódni.

A' Journal des Debats szerint a' Laboissiere, Cabet és Garnier-Pagés (kik a' követek Kamarájának mindnyájan tagjai) elfogat-

tatások eránt parantsolat adódott ki. Az ifjú Berry er pedig hasonlóképpen Követ, Nantesben; Hertzeg Fitzjames ismét Párisban már valósággal elvagnak fogva.

Az Allgemeine Zeitung egy Párisi levél után az mondja, hogy Jun. 6-kán a' Király éppen akkor ment — midőn a' pártütőkkel kezdett tsata legtüzesebben lóháton folyt, a' Greve piatzra, és az Arás nevű útszába, mikor ott a' pártütőkkel kezdett tsatalegtüzesebben folyt és hogy az (a' Király) bámulást érdemlő hidegvérűséggel szálta szembe az életét fenyegető veszedelemmel. De még sokkal nevezetesebb az, hogy reá senki sem lőtt, holott, abban a' partütőknek nagyon jó módjok lett volna, midőn Ő azon erősségekhez, mellyeknek háta megett a' lázadók állottak, igen igen közel járt. A' felséges személy lépéseit mindenütt öröm kiáltásokkal fogadta az a' nép, mellyet a' tömlöztzre kísért pártütőkkel való rossz bánástól nagy munkával lehetett vissza tartóztatni. — Midőn a' Nemzetigárda, a' katonasággal kezett fogva sok ideig ostromlaná a' magokat erősségekkel bekerített és úgy oltalmazó pártütöket, de velek sem mire sem mehetne, ágyúk hozattak elő, mellyek a' rémülésbe jött városban két óráig szakadatlanul durrogtak, és ezeknek lármája állítá osztán estveli öt órakor vissza a' tsendeséget úgy, hogy az többé az oltta meg nem zavartatott. De azért a' mint

Egy másik Párisi levél Jun. 7-kén írja: a' város különböző pontjain éjjel nappal számos seregek állanak fegyverben. A' XV Lajos piatzán 6 ágyú van kiszegezve. A' közönséges piatzokon, a' Carrousselen, az Ország Bankja, a' város háza, és a' Ministeriek palotái előtt gyalog bataillonok. Egy szóval (a' mint tudva van) a' város hadi

karba való helyheztetve, a' mi a' Journal des Debats állítása szerint a' Nemzeti-gárda ártilleriájának lefegyverkezését és elosztását nagyon könnyű, valamint a' házak motóztatását a' bűnösöknek fogságra való vitelét és a' liberális újságok ellen tett rendelkezések végrehajtását is, — mellyek tsupa királyi parantsolatokon (Ordonanzon) épülnek, és a' törvényekkel egyenes ellenkezésben vagynak. Én, így szól az említett levél szerzője — részemről, azt vizsgálatni nem akarom, hogy kívánja e' a' nevezett rendszabást az Ország-lószék állapota és mennyiben? Egyéberánt, midőn tudom, hogy a' jelen Uralkodó volt az, a' ki Párisnak, a' X Károly Juliusi parantsolatjára hadikarban való tevését leginkább kárhóztatta, a' jelen rendelkezésen való tsudálkozásomat el nem titkolhatom. Azt mondják, hogy a' hadi állapotban való helyheztetés következtében Lafayette a' Párisból való eltávozásra meghívódott. A' megöletettek és sebesítettek számáról bizonyost nem mondhatunk. A' rendes katonaság közzül az Ispotályban mintegy 400, a' Nemzetigárda közzül 100—150 megsebesítettek fekszenek. A' se rég, és a' nemzetigárdából 120—150-nen estek el. A' pártosok részéről mennyi az elesetek és megsebesítettek száma még nem tudhatni.

A' Temps Jun. 8-kán, azon királyi rendelés ellen, melly Párist hadi karban helyheztette, a' Coste Ur (egy az említett Újság szerkesztői közzül) neve aláírásával, egy Protestatiót közöl. Ugyan ezt tselekedték minden Oppositionalis Újságok, annyival inkább, mivel a' Párisban lévő királyi törvényszék Jun. 7-ki ülésében meghatározta, hogy a' hadikarban való tétel következtében, azon vétkek

közzül, mellyek Jun. 5 és 6-kán véghez mentek, egy sem tartozván az ő ítélete alá, azokat a' haditörvényszékhez lesz kéntelen igazítani.

A' Moniteur Jun. 8 ki darabjában írja: Azon hazájokat oda hagyott idegenekre nézve, kiknek a' Párisban való tartózkodás megengedettett, ez rendelődött: hogy azoktól, kik ezen szállás adásbeli szívességgel vissza éltek, a' nevezett engedelem tagadtassék meg. — A' Párisi Nemzeti Gárda Artilleriájának bizonyos idő szabatott, melly alatt az, fegyvereit a' Maireknél, okvetetlen tartozik letenni, ha azt nem akarja, hogy vele, mint megátalkodottal úgy bánjanak. — A' bűnösöknek tömlőzre keresések, 's a' házak motózása folyvást megy elő. Már eddig is igen sok puskákat, kardokat, töltéstartókat, különbféle hajtó eszközöket, sőt bombákat és ágyú golyóbisokat is találtak és vettek el. A' lakosok az Igazgatószéknek ezen munkálkodásait örömmel és nagy igyekezettel segítik elő. Egyéberánt a' rend és tsendesség Párisban egészen helyre állott, — a' boltok kinyitattak, — a' szabad jövés menés legkissebb akadályt sem szenved.

Az Orleáni Hrg Maj. 31-kén Vien nébe (Isere) érkezett.

T ö r ö k O r s z á g.

Török Moniteur Máj. 19-kén. A' Fényes Porta azon hatalmasságoknak, kik vele szövetségben vagynak, Konstantinápolyban tartózkodó Követjeit hivatalosan tudósítván először, a' Mehmed Ali és Ibrahim Basák számkivettetéséről, 2-or azoknak haddal való üldözéséről. 3-or Az Egyiptom Abessinia és Creta helytartói igazgatásának, a' kis A'siai Főhadi vezérre lett bizásáról, egyszersmind megjegyzi, hogy a'

fenn említett hatalmasságok, eránta (Porta eránt) való barátságoknak új és nagy bizonyosságát fogják adni, ha azok a' Partosoknak sem nyilván sem titkon való segítséget nem nyújtanak. Minthogy pedig könnyen megeshetnék, hogy a' szövetséges hatalmasságok alattvalói közzül némelyek, nyereség kívánástól ösztönözöttvén, a' lázadókhöz eleséget és hadi készületeket visznek, a' Porta egész bizodalommal kéri a' Hatalmasságokat kereskedő alattvalóiknak azon rendelés felől való tudósításra: melly szerént a' kereskedő hajóknak, az Alexandriai 's más Egyiptomi kikötőhelyekbe való kiszállítás általán fogva megtiltva marad mind addig, míg a' pártütők tökéletesen el nem fognak nyomattatni.

N a g y B r i t a n n i a.

A' Felsőház Jun. 1-ső napján tartott ülésében a' Cumberlanti Hrg Gróf Greitől kérde: ha valyon szándékozik e' a' Gróf a' Házat tudósítani, arról miképpen ment a' Reformbill, a' Biztosságon keresztül? Erre a' Gróf igen nem felelvén, a' nevezett Hrg a' Newcastle-i Hrget kérte, hogy az a' Pairek nevezéséről szóló javallatját mostanról halaszssa el, — a' mi meg is lett. Minekutánna a' Reformbillről felyebb említett tudósítás megtétezt, Gróf Carnarvon a' bill ellen protestált, és nemes baráti felszólítá, hogy azok ő vele együtt menjenek el: — A' melly javallatok, a' Billen való változtatás eránt ekkor tétettek, mindnyájan vissza vettvén; a' Bills 5-szori Felolvasása Jun. 4-kére határozatott.

Az alsóháznak Jun. 1-ső napján tartott ülésében, Vyvan-nak ezen kérdésére: mi tzelből küldötte Anglia Portugalliába azt a' nagy hajóssereget, a' mellyet küldött? és hogy ugyan oda Lord

Russell mitsoda meghagyásokkal ment? Lord Palmerston ezt felelte: Mi a' Neutralitást tiszteletben fogjuk tartani mind addig, míg ugyan azt más hatalmasságok meg nem sértik. De ha más hatalmasságok a' Portugalliai dolgokba bele avatkoznak, Britannianak hadi népe a' szerént fog tselekedni, a' mint az Ország haszon javához és méltóságához illik. — Egyéberánt a' Lord Russell Instructióiról még most felvilágosítást nem adhatok.

A' Galignani Messengér Máj. 7-én jelenti: hogy a' Reformbill keresztül ment. Gróf Harrowby, Lord Grey és ennek tiszt társai ellen tartott tüzes beszédében, eleget mondá ugyan, hogy a' Ministerium a' Reformbillt a' Ház nyakára erőszak és fenyegetések által tölta; azon változtatást tenni nem engedett; hogy az (bill) Angliának régi Constitutióját semmivé terven bizonyosan revolútióra ad alkalmazosságot: — de ez, — és Winchilseanak, a' ház lerontott függetlensége felől való keserves panaszsa — mind hijjában volt, mert a' Reformbillnek harmadszori Felolvasása 106 voksokkal 22 ellen Jun. 4-kén a' Felső házban is elfogadódott, és hogy az említett bill az Országnak törvényeivé, legyen, még tsak a' királyi Sanctió van hátra, a' mi — hihető — a' jövő Tsötörtökön fog megtörténni. A' Felsőházban elfogadott Reformbill az Alsó Házba még azon nap általvitetett, a' mikor a' rajta tett javítások kinyomtatattása mindjárt meghatározatott.

N é m e t O r s z á g.

A' közelébb kiadott Magyar Rurir rövideden emlité, hogy Sz. Wéndel bé Bürkus katonaság küldetett. A' azon rendetlenségnek, melly erre okot

adott, leírása következik: Az itt, már régóta lappangó megalégedetlenséget, a' Hertzegnek egy rendelése, melly Coburgi Papat Juch t illetve, Máj. 29-én hozta napfényre. Ez a' mai idő lelkétől elfoglalt férjfiú Coburgból ez előtt 6 esztendővel küldődött ide Tapnak 's esztenszermind a' Lycacum Correctorának és magát egész a' múlt esztendő végéig betületesen viselte. A' mikor oly veszedelmes politikai Cholerát kapott, hogy Zweibrückenben nyilvános revolutionalis predikatiókat nyomtatott ki, mellyek a' nép előtt kedveséget nyervén, az ember ez által még inkább néki szelesedett, úgy hogy azt az Igazgatás hivatalából kénytelen volt elbótsítani. Melly meg lévén, Juch a' szomszéd Baváriába ment és mint igaz szabadság apostola ott kezdett prédikálni. Leghelytelenebb tselekedetei közé tartozik az, melly szerint egy „Wächter am Rhein“ nevű havi-írást, egy Kortsmában, a' papi formálítások szerint megkeresztelt. A' sokaság Juchot mind e' mellett is kedvelte, még pedig annyira, hogy a' kórmanyszéknek arra (Juchra) nézve tett rendeléseit igazságtalanoknak, és a' Constitutiót nyilván megsértőknek nyilatkoztatná. Azonban Máj. 26-kán a' népnek innepe történik, mellyen az, az erdőhöz közel egy szabad helyen magát mulatni ösvegyül. Juch pap a' tzfírán felöltözött nép előtt beszédet tart, — a' beszéd meg tetszik — a' pap muzsika, ének szó és ágyúzások között megkoszorúztatik. Estve felé, tele fővel, dall és muzsikaszó közt az egész társaság a' városba megy, — a' piatzon fel állít egy nagy fát, mellynek tetején veres és fekete zászlók lobogtak. Az Igazgatószerk meghatalmazottja Szymborski Ur, más nap megtudván, hogy az Szabadság fája — megparantsolja,

hogy vágattassék ki. A' parantsolatnak, a' szabadság és különösen a' bor szeszétől felhevült emberek magokat állhatatosan ellene szegeznek. Az Igazgatószerk a' többek közt katonaság behozatásával fenyegetődzik. Semmi sem használ. Azonban a' következő nap 300 burkus katona a' város előtt terem. A' nép nagy lárma közt fegyvert fog. Hogy az erőszak és vérontás eltávoztatódjék és a' népnek, tselekedete meggondolására ideje lenne, Oberstlieutenant Köhler, embereit néhány órákig a' város kapu előtt a' mezőn tartja, és egész tsendeséggel dél felé ment be a' városba. A' tsendesség visszaállván más nap az említett katonaság Wendelből ismét eltávozott.

A' Speyeri Ujság szerint Dr Wirth, megtudván, hogy elfogattatása felől ismét parantsolat adódott ki, Frantzia Országba futott.

Belga Ország.

A' Memorial Belge-ben a' többek közt e' van: „A' hozzánk legközelebb érkezett 62-dik számú Protocolum Máj. 29-kén adódott ki. Foglalatja rövideden ide megy: A' hollandiai meghatalmazott Követ a' Conferentziába megjelenik és jelenti: hogy az ő Királya, a' Tornaco fogságban esett társaiért tserében kész Thorn Urat szabadon bótsítani. A' Conferentzia ezen jelentést hallván nagyon tsudálkozik rajta, hogy a' Hollandiai Király, ki a' Thorn elfogattatását ennek előtte kárhoztatta, most a' nevezett nyilatkozatás által abban megegyezni látszik; és azt a' Tornaco bandájában lévő emberek elfogásával egy rendbe teszi, — a' mit a' Conferentzia semmi esetben engedhet meg. Utóljára kemény és hathatós kifejezésekkel azon kíván-

ságát tette nyilvánvalóvá a' Conferen-
tzia, hogy Thorn Ur minden továb-
bi halasztás nélkül szabadon bortsátas-
sék abban leendő szíves munkalko-
dását ígervén, hogy a' Tornaco em-
bereit a' békesség és emberiségre va-
ló tekintetből a' belga kormányszék is
ereszszé el.

A' minap a' belga Ujságok, azt a'
hírt tették közönségessé, hogy Thorn
Urral fogságában — valami veszedelmes
betegség jöven reá, — a' hollandusok
igen roszszúl és embertelenül bántak.
Ezt a' Luxemburgi Journál Jun. 6-ki
darabjában azzal tázolja meg, hogy a'
Thorn állapotját a' magatiszta valósá-
gában írja le, — mondván — Először,
hogy Thorn nem a' tulajdonképpen
való tömlöttben, hanem, egy, az ő szá-
mára, mindjárt megérkezésekor felké-
szített igen jó és szép szobában lakik,
a' hol ötet, — természetesen előre
kért engedelem mellett — atyafiai, ba-
ráti, árendásai, 's a' t. mindenkör meg-
látogathatják. Ugyan ő, ha kedve tart-
ja a' kertbe is kimehet sétálni, a' mi
rajta kívül, egy fogolynak sintsen meg-
engedve. 2-or A' mi a' betegségét ille-
ti: Május 25 kén nagy fogfájás jöven reá,
egy fogát kihúzott. Néhány nappal az-
után egy éjtszaka vére állkaptzájáról
folyni kezdvén, éjféletán 1 óra tályban
Orvost kívánt, — ki is nála minden
késelem nélkül megjelent.

Újabb Tudósítások.

Páris Jan. 10-kén estveli 6 óra-
kor költ telegráfi tudósítás ez: „A' ha-
divizsgálat vége felé van; soha nagyobb
ragaszkodást a' Királyhoz nem mutatott
a' katonaság 's a' nép, [mint ez úttal, 's
úgy látszott, hogy a' tsendesség még illy
háterságos állapotban soha sem volt mint
most. A' kormányszék jó tudósításokat

vett nyúgot felől. Lahoussaie ostrom-
mal megvétetett. Clisson mellett egy
kastély, a' mellybe sok pártos vezérek
vonták magokat ostromoltatott és erős
ellentállás után felgyújtott. A' bent
voltak vagy elhullottak, vagy odaégték.

London. Jun. 7-kén délutáni 4
órákor vitetett a' Reformbillt megerő-
sítő Királyi végzés a' Felsőház eleibe
egy a' végre kineveztetett Biztosság ál-
tal. Úgy beszélik, hogy a' Parlament-
nek eloszlattatása közel van.

B é t s.

Ő Ts. R. Felsége méltóztatott Jun.
10-kén költ Kir. végzése által N. Méltos.
Galantai Gróf Esterházy Nep. János
Úr, Sz. István Magyar Király Rende
Commandatora, és Ts. R. valós. belső
titkos Tanácsos Ő Exoja helyébe, mi-
nekutánna Veszprém Vármegye Fő Is-
pányi Hivataláról lemondott, N. Méltos.
Vásonkői ifj. Gróf Zichy István Úr Ő
Exoját, Ő Felségének Sz. Pétervárában
volt Nagy Követét, Sz. István Magyar
Király Rende Nagykeresztesét, Ts. R.
Kamarást és belső titkos Tanácsost Vesz-
prém Vgye. Fő Ispányává kegyelmesen
kinevezni.

A' Fő Méltóságú Magyar Kir. Ud-
vari Cancellaria méltóztatott a' Dunán
innen Kerületi-Törvénytáblánál meg-
üresült két Táblabírói hivatalra Tek.
Turcsányi Jósef Urat, ugyan ezen
Táblának eddig volt Jegyzőjét, és Tek.
Podhorzky Antal Urat Magyar Kir.
Udvarnokot és Ts. Honth Vármegye
Fő Szolga Bíróját kinevezni.

K L I O.

Előfizetési Jelen tés.

Tudva van a' tisztelt olvasó közön-
ség előtt, hogy a' nevezetes La czkó-
per következtében, az Erdélyi Hír-
adó szer-

adó szerkesztetése által elidőztevén, arra köteleztem magamat, hogy azon honnyi újságlevél mellé ígért históriai toldalékokat KLIO név alatt külön is közre botsátom. Minekutánna munkám nagyobb részint már készen van, tett ígéretemet teljesíteni hazafi köteleességnek ismerem; 's éppen azért bátorídom meghívni a' tisztelt olvasó közönséget tzelem pártfogó elősegülésére. — Szabad legyen egy úttal háládatos köszönetemet kifejezni, mind azon jóakaróim aránt, kik Laczkó ellen adott szavamért nem fordulván el tőlem, erdős kis hazánk több részéből, részint személyesen, részint levél által buzdítának fel nem hagyni K l i o m kiadásával.

Ki botsátóm tehát — távol minden versengéstől — kis munkám tzmjéről, foglalatjáról, az előfizetés feltételeiről és megjelenése idejéről, tudósításomat: azon tisztelt T. T. Urak nevével együtt, kiket a' tudományokhoz és műveltséghez viseltető buzgóságoknál fogva az előfizetés elfogadására, 's így K l i o m ápolgatására tisztelő és előre is hálás érzéssel felszólítani bátor vagyok. —

1.) Munkám czimje — KLIO — Historiái Zsebkönyv 1832 re. Mottója Tacitusból — Sine ira et studio, quorum causas procul habeo.

2.) F o g l a l a t j a —

a.) Több okokból, a' különben is eléggé ismeretes 1831-ik esztendő históriája helyett fogom adni — Europa közönséges történetei általnézését az 1814-beli Párisi békeségtől és Bétsi congressustól fogva egészen az 1830-iki Juliusi revolutzioig, ennek rövid elbeszéléssel. Minden kétségen kívül az érdeklött fontos törté-

netekben van a' koltsa az olly nagy következeseket szült juliusi revolutzionak.

b) Lengyelország történeti 1765-től fogva, különösbbe 1772-b. és 1795-b. történt felosztalásai Ausztria, az Oroszbírodalom és Pruszia közt: a' közelebbi revolutzio summás előadásával, egészen az idei Febr. 26-kán költ, Lengyelországhoz tsatoló 's a' lengyel nemzetiséget elenyésztelő Orosz Tsászári Ukázig.

c) Belgium régibb és újabb viszontagságai — különösbbe a' Hollandiai reszpublika formálódása a' 16-d. és 17-d. században, az 1815-ben egyesült németalföldi provinciákat elszakasztó közelebbi revolutzio előadásával. —

d.) Erdélynek Magyarországtól elt elszakadása az 1526-tól — 1540-ig folyt polgári had következesében. — A' máj fontos időben nem árt emlékeztetni a' hazafiakat a' lelkes egyetértésre, egy olly történettel, melynek gyászos és a' hazát véresen szagató sebeit szeretett nemzetünk máig sem épülte ki. —

e) Az anglus és frantzia képviseleti országglások rövid ismertetése, különösbbe az annyira szájan forgó reformbill megvilágosításával. —

f.) Végre béfejezésül szolgáljon, a' mostani minden nagyot, felségest, 's ezekkel ellenkező aljast és törpét egyben foglaló időszakasz ismertetésére az új vallás, a' Saint Simonismus eredetét és alapos állításait tárgyazó rövid históriai értekezés.

Há a' tisztelt olvasók pártfogása által folytathatom K l i o m a t, úgy a' jövő 1833-ra kijövöt kezdeni fogom — Erdélynek a' Fels. Ausztriai ház birtokába jutása históriájá-

val és summás előadásával a' különböző kötéseknek, alkuknak és diplomatikai actáknak, mellyek 1686-tól 1712-ig ezen tárgyban készültek. —

Annak megbizonyítására, hogy nem nyereségen kapás tzelja munkálódásomnak, bizonyossá teszem a' tisztelt olvasó közönséget, hogy ha a' valódi előfizetők száma 400-ra találna menni, Kliom mellé toldalékul adom, köre metszve mái tsinos ízlés szerént velin papírosra, a' szerentsétlen Lengyelország színelt föld abroszát, mellyen annak minden felosztatása és mái állása, különböző színű vonásokkal kimutatva leszsz. — Ezen föld abroszért az előfizetés alább említendő árra semmivel sem fog pótoltatni. —

5.) Mintegy 18—20 ívekből álló Kliom szép tsinos külsővel, borítékkal — megjelen mulhatatlanul idei sz. Mihály napra.

4.) Az elő fizetés árra nyomtató papíroson ezüstben 1 rfra 20 xrokra vagy is 3-három rftokra 20 xrokra váltóban van határozva. Akik velinre kívánják példányjaikat, ezüstben 2-két rftokkal 24 xrokkal vagy váltóban 6-hat rftokkal fognak előre fizetni. Ideje az előfizetésnek a' jövő Augustus vége. A' munka megjelenésével a' könyv bolti árra leszsz nyomtató papíroson 5 rft, velin 7 rft. 30 xr. váltóban. —

5.) Az itt következő T. T. Urakat, valamint az érdeemes könyváros Urakat nagy tisztelettel kérem, a' szokott tizedik példány ajánlása mellett, méltóztassanak az előfizetést elfogadni és azt bizonyos alkalmatosságtól ide Kolosvárra, akár T. T. Professor Salamon Jó'sef, akár Typographiánk igazgatója T. Barra Gábor Urakhoz, akár én hozzámm küldeni. —

E l ö f i z e t n i l e h e t.

Kolosváron: Kormányszéki Titoknok Mélt. Ábrahámfalvi Ugron István Urnál. — T. T. Professor Salamon Jó'sef Urnál — T. Barra Gábor Urnál — valamint az alól írtnál is. — N. Enyeden: Tek. T. Csorja Ferentz és Péterffy László Prof. Uraknál. — M. Vásárhelyen: Tiszt. T. Péterffy Károly — és Dimény Jó'sef Ref. Pap Uraknál. — Székely Udvarhelyen: T. T. Bodola Sámuel Prof. Urnál. — Szászvároson: Mélt. Osdolai G. Kun Gothárd Urnál, a' Szászvárosi Ref. Gymnasium Insp. Curátoránál. T. T. Bodola Károly első Ref. Pap — és T. T. Székely Sámuel R. Prof. Urnál. — Déésen: Királyi Perc. Tek. Czakó János és Tek. Simó Ferentz Uraknál. — Szebenben: Mélt. Felső Szálláspataki Kenderesi Ferentz Számvevő Tiszt Urnál. — Szilágy Somlyón: Kir. Perceptor Tek. Kovács László Urnál. — Kémeren: T. T. Veress György Ref. Pap. Urnál — Zilahon: T. T. Beke Sámuel Ref. Pap, és T. T. Hiry Ferentz Rect. Prof. Uraknál. — Kézdi Vásárhelyen: T. T. Pap István Ref. Pap Urnál. — Debreczenben: Tek. T. Péczeli Jó'sef és Tiszt. T. Aranyi István Prof. Uraknál. — Pesten: Tek. T. Döbrenței Gábor Urnál, a' Magyar tudós Társaság Titoknokjánál. — Budán: Könyváros T. Burján Pál Urnál. — Bétsben: Tek. T. Márton Jó'sef Professor Urnál.

A' kijegyzett T. T. Urakon kívül, más buzgó hazafiak is tisztelettel kéretnek Kliom pártfogására, és az előfizetés előmozdítására.

Kolosváron Május 30-án 1832.

Szilágyi Ferentz mpr.
az Evang. Reformátum Kollégyomban, Historia, deák,
görög literatura, és ékesen-
szollás k. r. Professora.

MAGYAR ÉS NÉMET

NEMZETI MÓDI ÖLTÖZETEK.

Ez az Újság már több ízben illő díszsérettel emlékezett a' Bétsi közönséges játékszíni Újságról, melyet Bäuerle Adolf Úr ad ki. Ez a' sokaktól kedvelt Folyóírás már 25-dik évit érte. Foglalatja olly interessans, és a' kimíveltek seregét úgy magához vonja, hogy számos Olvasói, kikkel dítselkedhetik, évről évre szaporodnak. A' Theátrumújság, melly ilyen tizmalatt is esmeretes: ORIGINAL-BLATT FÜR KUNST, LITERATUR, GESELLIGES LEBEN UND MODE, a' mint mondja, valóban minden tudniméltónak Centralis Levelei. E' mellet gyönyörködtet is még kellemetes elbeszéléseivel, meglepő naponkénti újságokkal, mívészi és Literaturai tudósításokkal; a' honnan a' derék Magyar Országra is régolta elhatott. Különös ékességei ennek a' szép módi képek, mellyeket nagy számmal ad ki, és a' mellyek minden várakozást felyül múltak. Ugyan változhatnak benne a' galant Dámák és Urak, mert az utolsó módik mindenkor két oldalról, p. o. elől hátul láthatólag rajzoltatnak le, szépen, tsínosan és igazán. Ezen képek betse annyira tisztában van már, hogy a' belföld és külföld minden folyóírásai, mint legközelebb az úgynevezett Allgemeine Zeitungban is lehetett olvasni, — a' melly pedig nem szokott minden hijáavalóságot édig emelni, — egyezőleg kifakadtak ennek feltételetlen ajánlására.

Hogy pedig Magyar Országra függesztett figyelmének is nyilvános jeleit adja a' Kiadó, most már eredeti Magyar módikkal is kedveskedik, Pesti rajzolat szerént a' hires Clarot után.

A' legújabb, mellyet egyáltalában dítsérnünk kell, egy földes Urat és hitvesét ábrázolja, menyegzői öltözeteikben, a' viselet Kostyál és Mindszenti előadások szerént rajzoltatott.

A' rajzolat derék, a' metszés tsínos, és a' kiszínelés különös clevenséget mutat 's gyönyörű. Minthogy a' Kiadó mindent elkövet, hogy Újságát a' Nemes Magyar Nemzet előtt mind inkább betessé tegye, talám számot is tarthat a' most következő új Semestrisben, melly Jul. 1-ső napján kezdődik az Olvasó közönség kedve és részvétele megnyerésére.

Lehet a' Theatromi Újságra minden Titt. Posta hivatalaloknál előre fizetni, legjobb pedig a' Kiadónál (Bäuerle Adolf Úrnál) Bétsben, Wollzeil útszában Nro 780 az 2-dik emeletben. — Az Újság hetenként ötször jelenik meg nagy 4 rétbén velin papíroson; hetenként legalább kétszer két módi képek is, részszerént német férjfi és aszszonyi öltözeteket, részént legújabb magyar nemzeti viseleteket ábrázoló, mellyek mind mívészi mesterkézzel rézre metszettek és kiszíneltettek. A' mívészek mind Bétsi metszők, mint Kováts és Geiger. Az előfizetés fél esztendőre ezen Újságra, megváltott felküldéssel, 12 for. Conv. pénzben. Meglehet még Jan. 1-ső napjától kezdve is venni, 's így egész esztendőre 24 for. C. P. a' képekkel együtt. Ezen árért akár melly meszsziire is szabadon küldetik az Újság Posta költség nélkül nyomtatott adrese alatt. Legjobb azomban a' feljebb nevezett Kiadóhoz folyamodni ez eránt, mert ő minden árfel-emelés nélkül vigyáz arra, hogy kiválogatott 's szépen kiszínel képekkel szolgálhasson.

A' Magyar Kurir tisztelt Olvasóihoz.

Végéhez közelgetvén a' f. esztendő első fele, alázatosan kérjük Újságunk tisztelt Olvasóit méltóztassanak az Újság további hordatása eránt rendeléseiket megtenni.

A' **MAGYAR KURIR** félesztendei ára, a' mellette félárkusoként **SOKFÉLE** név alatt járó toldalékkal, és fertály esztendőnként egy egy **MAGYARORSZAGI VÁRMEGYE MAPPAVAL** együtt 5 f. 12 kr. Conv. pénz, vagy 15 Váltó forint. Ezen kívül a' Ts. K. Udv. Fő-Posta Hivatal Újság-Expedíciója 12 krt kíván pengőben félesztendőnként, mind a' M. Kurirért mind más Újságokért expeditio taksa név alatt, mint azt az általa évenként kiadni szokott Újságok Lajstroma mellé feljegyzí. Ha ez fel nem küldetik, mi szoktuk kipótólni, vagy is megtérítí. Külömben az Újság félesztendei taksája sem több sem kevesebb. A' Kik különösen posta petsét alatt kívánják Újságaikat járatni 2 f. Váltó tzedulával többet méltóztassanak küldeni.

Mínthogy az Újságot megrendelő levelek és taksák rendszerént későn küldetnek fel; többeket őszvevárván némelly Posta hivatalok; vagy a' miatt, hogy a' postaszekerek (Dilizsánszok) tsak kétszer indulnak távolabb helyekről fel Bétsfelé; erre nézve hogy az Újságjárása félbe ne szakadjon, szívesen és alázatosan kérjük tisztelt Olvasóinkat, méltóztassanak egyenesen hozzánk küldendő 's tsak egy két sorból álló betses levelek által tudunkra adni, hogy az Újságot tovább is tartani kívánják. Így folyvást küldjük a' Kurírt, ha annak taksája későbbien érkezik is fel. Külömben ezt bizonytalanra ezentúl, a' Sokfélének költséges kiadása miatt, éppen nem tehetjük. Tisztelt Olvasóink közül sokan tudunkra adták, hogy az Újságot folyvást tartják; a' mi bé lévén írva, kívánságokat minden ilyen rendelés nélkül is teljesítjük.

Az Újságot megrendelő levelekbe tsupán tsak ezt kérjük feljegyeztetni. Megtartom az Újságot továbbra is, az eddigvaló Adresse alatt; vagy az Adresse így változtassék: 's a' t.

Az utolsó Posta Statio ez: —

kivülről az útasítás.

An die K. K. Oberste Hof-Post Amts-Zeitungs-Expedition:

Bestellung des Magyar Kurir betreffend.

in Wien.

(Félárkus „**SOKFÉLE**“ Toldalékkal.)

Szerkesztető és Kiadó Márton Jó's ef, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

Nyomatató: Nemes Haykul Antal (Obere Bäcker-Strasse Nro 755.)